

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 9 oktober 2023

Onderwerp: Aanwijzing lokale publieke media-instelling

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Op 29 juli 2018 heeft het Commissariaat voor de Media (Commissariaat cq. CvdM) de Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) voor een periode van vijf jaar aangewezen als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Valkenburg aan de Geul. De SLOV bestaat uit de twee aparte stichtingen *Stichting TV Valkenburg* en *Stichting Lokale Radio Valkenburg Falcon Radio*, die in die periode gezamenlijk invulling hebben gegeven aan de lokale omroep in Valkenburg aan de Geul. Deze aanwijzing eindigde op 28 juli 2023.

Om voor de volgende periode aangewezen te worden als lokale publieke media-instelling kunnen partijen een aanvraag indienen bij het CvdM. Op 20 februari 2023 heeft het CvdM per brief aan de gemeente laten weten twee aanvragen te hebben ontvangen van de Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) en de Stichting RTV Valkenburg (RTVV). TV Valkenburg maakte voorheen onderdeel uit van de SLOV, maar diende dit keer zelf een aanvraag in onder de vlag van Stichting RTV. Op 26 september 2023 bracht het interim-bestuur van RTV Valkenburg echter naar buiten dat zij de eigen aanvraag voor een aanwijzing intrekken.

Dit betekent dat bij het CvdM uiteindelijk maar één partij, namelijk de SLOV, een aanvraag heeft ingediend om aangewezen te worden als lokale publieke media instelling en daarmee de enige resterende kandidaat is voor de zendmachtiging. De gemeenteraad dient nu een advies aan het Commissariaat uit te brengen over de vraag of de raad vindt dat SLOV voldoende voldoet aan de eisen om de functie van lokale omroep in de gemeente te vervullen.

Voorstel:

- een positief advies uit te brengen richting Commissariaat voor de Media ter aanwijzing van Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) als lokale publieke media-instelling van Valkenburg aan de Geul.
- de gemeentelijke bijdrage aan SLOV van € 20.967 per jaar te continueren. Additioneel een subsidie van maximaal € 5.000,- te verstrekken als procesmiddelen om te komen tot de vorming van de streekomroep, voor bekostiging van bijvoorbeeld deskundig advies. Dit om de belangen van de gemeente Valkenburg aan de Geul en haar inwoners voldoende te kunnen vertegenwoordigen bij de vorming van de streekomroep.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

2.1 Introductie

In de Mediawet (2008) is vastgelegd dat omroepen voor een periode van vijf jaar een zendmachtigingsaanvraag kunnen indienen voor een bepaalde gemeente bij het Commissariaat voor de Media. Het is de taak van de gemeenteraad om het Commissariaat gemotiveerd en onderbouwd te adviseren over de vraag of de media-instellingen die een aanvraag indienen voldoen aan de eisen die de wet en gemeente stelt. Per gemeente kan er maar één lokale publieke media-instelling zijn.

2.2 Proces

Twee aanvragen in 2023

Zowel de Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) als de Stichting RTV Valkenburg (RTVV) hebben een aanvraag tot aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de periode 2023 - 2028 ingediend bij het Commissariaat. Bij twee of meer aanvragen dient de gemeenteraad een voorkeursadvies uit te brengen over de aanvragers. Stichting RTV Valkenburg heeft op 26 september 2023 echter verklaard de eigen aanvraag in te trekken waardoor uiteindelijk maar één partij (SLOV) overblijft die een aanvraag heeft ingediend.

Termijn

Het CvdM stelt een termijn waarbinnen de gemeenteraad een advies moet uitbrengen. Oorspronkelijk betekende dit dat de raad uiterlijk begin juni 2023 een advies uit zou moeten brengen. Omdat er aanvankelijk twee aanvragen waren moest de gemeenteraad een voorkeursadvies uitbrengen. Om dat proces zorgvuldig te doorlopen en een gedegen en onderbouwd advies uit te kunnen brengen, heeft de gemeente bij het CvdM om uitstel gevraagd. Het CvdM heeft de gemeente uitstel verleend tot uiterlijk 16 oktober 2023.

2.3 Kaders en criteria voor het advies van de gemeenteraad aan het CvdM

Er zijn een aantal wettelijke vereisten om voor aanwijzing in aanmerking te komen. Wat verwacht het Commissariaat in het wettelijk advies van de gemeenteraad (*art. 2.61 Mediawet 2008*)? De gemeenteraad moet in zijn advies de volgende vragen gemotiveerd met ja of nee beantwoorden:

- Is de aanvrager een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of vereniging?
- Stelt de aanvrager zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven?
- Heeft de aanvrager volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?
- Is dit programmabeleidbepalende orgaan (pbo) representatief samengesteld?

Naast deze wettelijke vereisten stelt de gemeente dat de SLOV zal moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Licentiehouders verleent volledige medewerking aan de vorming van een streekomroep.
- Licentiehouders publiceert jaarlijks jaarverslagen/jaarrekening.
- De huidige bestuursstructuur waarbij een koepelstichting twee andere stichtingen vertegenwoordigt, wordt gewijzigd in één statutaire stichting met een onafhankelijk toezichthoudend bestuur.
- Licentiehouders zorgt voor een onafhankelijk en betrouwbaar bestuur; adequaat toezicht en transparante verantwoording middels (financiële) verslagen conform voor publieke omroepen geldende governance code.
- Licentiehouders streeft naar een volledige vertegenwoordiging in alle stromingen binnen het pbo (*zie paragraaf 10*).
- Licentiehouders zorgt voor goed vrijwilligersbeleid en een veilige en prettige werkomgeving.

3. Relatie met bestaand beleid

Op dit moment heeft de SLOV op basis van voornoemde voorwaarden en eisen van het Commissariaat van de Media een zendmachtiging. Die zendmachtiging is ingegaan in 2018 (tot 2023). Destijds heeft alleen de SLOV een aanvraag voor zendmachtiging ingediend. De raad heeft toen geadviseerd de zendmachtiging uit 2013 (die ook bij SLOV lag) te verlengen.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

In paragraaf 10. *Afweging en Advies* leest u over de gewenste situatie en aanvullend advies daaromtrent.

5. Samenwerking

Om de taken van de lokale omroep te kunnen blijven vervullen in de toekomst is samenwerking in de eigen streek van groot belang. De lokale media-instelling van Valkenburg aan de Geul dient de samenwerking aan te gaan en de verbinding te zoeken voor de vorming van een streekomroep. Dit is vastgesteld in het Vernieuwingsconvenant gemeenten-lokale omroepen 2015-2018 gesloten tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland (OLON) en de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO)).

SLOV is met Heuvelland Vandaag overeengekomen dat Heuvelland Vandaag de tv-tak gaat verzorgen voor gemeente Valkenburg aan de Geul. Heuvelland Vandaag is het samenwerkingsverband tussen TV Valkenburg, 3Heuvelland en Meer Vandaag. TV Valkenburg heeft zich al eerder aangesloten bij dit samenwerkingsverband. De medewerkers van TV Valkenburg blijven dus televisie maken voor de inwoners van Valkenburg aan de Geul via Heuvelland Vandaag. Dat is een positieve ontwikkeling die voortgezet en verder geïntensiveerd moet worden.

6. Aanbestedingen

N.v.t.

7. Duurzaamheid

N.v.t.

8. Financiën

Een verlenging van de zendmachtiging betekent dat de gemeente verplicht is om de lokale omroep subsidie te verlenen. De hoogte van dat bedrag is € 20.967 per jaar en is vastgesteld in het raadsbesluit van 12 mei 2003. Additioneel is de gemeente bereid om een subsidie van € 5.000,- te verlenen die bedoeld is voor de dekking van proceskosten die voortkomen uit de te vormen streekomroep, om zo de belangen van de gemeente Valkenburg aan de Geul voldoende te kunnen vertegenwoordigen bij die vorming van de streekomroep.

9. Communicatie

Het CvdM moet uiterlijk 16 oktober 2023 schriftelijk worden geïnformeerd over het besluit van de raad.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u een positief advies uit te brengen richting Commissariaat voor de Media ter aanwijzing van Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) als lokale publieke media-instelling van Valkenburg aan de Geul conform dit raadsvoorstel.

Afweging

De gemeenteraad moet aan het CvdM een gemotiveerd advies uitbrengen over de aanvragen. SLOV voldoet voldoende aan de wettelijk gestelde eisen: de aanvrager is een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid (stichting) met een doelstelling (volgens hun statuten) die voldoet aan de gestelde eisen. Ook is er op basis van de statuten een pbo ingesteld. De volgende tabel laat zien hoe het pbo voorlopig wordt ingevuld. In het geval van toekenning van de licentie aan de SLOV zijn aanvullende voorwaarden van kracht zoals die voorafgaande aan de totstandkoming van dit advies zijn besproken met de aanvrager (zie 2.3).

Stroming	SLOV
Maatschappelijke zorg en welzijn	Danny Sleijpen (Brandweer Valkenburg) Ivo Cox (Stichting door het vuur voor/tegen ALS)
Kunst en cultuur	Rick Kielmer (Schutterij Sint Martinus) Jo Noordam (C.s. de Mirlithophile 1879)
(Kerk)genootschappen op geestelijke grondslag	Vacature
Onderwijs en educatie	Interesse vanuit Mytyschool Adelante
Werkgevers	Vacature
Werknemers	Vacature
Etnische en culturele minderheden (verplicht)	Jos Smeets (Platform Wereldburgerschap Valkenburg)
Sport en recreatie	Danielle Willems (Hockey Vereniging Sjinborn) Dave Pasmans (SV Geuldal) Ronald van Houdt (SSV Geuldal)
Jongeren	
Ouderen	
Agrarische sector	

Omdat een aantal stromingen in het pbo nu niet zijn ingevuld, geven we als eerste voorwaarde mee dat de aangewezen licentiehouders streeft naar een volledige vertegenwoordiging in ten minste de volgende stromingen: *Maatschappelijke zorg en welzijn; Kunst en cultuur; Kerkgenootschappen op geestelijke grondslag; Onderwijs en educatie; Etnische en culturele minderheden; Sport en recreatie; Jongeren; Ouderen*. De licentiehouders maakt daarbij ook inzichtelijk welke pogingen ze hebben gedaan om vertegenwoordigers te werven.

Naast deze drie wettelijke vereisten refereerden we in paragraaf 2.3 al aan een aantal andere voorwaarden.

De lokale omroep moet onafhankelijk en vrij zijn van directe politieke of commerciële invloed om objectieve en onpartijdige inhoud te waarborgen. Als een lokale omroep nieuwsuitzendingen verzorgt moet ze voldoen aan hoge ethische en journalistieke normen om nauwkeurige en eerlijke

berichtgeving te waarborgen. Om garant te staan voor deze doelstellingen is een onafhankelijke stichting met een onafhankelijk bestuur en pbo organisatorisch de beste vorm. Het bestuur moet bestaan uit mensen met diverse achtergronden en deskundigheid, die zich inzetten voor de doelstellingen van de omroep.

Een voorwaarde die daarom wordt meegegeven is dat de aangewezen licentiehouder één onafhankelijk en betrouwbaar bestuur aanstelt dat op afstand staat van (uitvoering van) radio en tv.

Verder is het een taak van de stichting om te zorgen voor redactionele autonomie van journalisten en programmamakers. Journalisten moeten vrij zijn om nieuws te rapporteren zonder externe druk of invloed die de objectiviteit en integriteit van hun werk kan beïnvloeden.

Een onafhankelijke stichting moet ook transparant zijn over haar besluitvormingsprocessen, financiën en beleid. Het publiek moet inzicht hebben in hoe beslissingen worden genomen en hoe de publieke middelen van de omroep worden gebruikt.

De landelijke overheid streeft naar de vorming van één streekomroep (Heuvelland Maastricht) met één licentiehouder. Een laatste voorwaarde die hieruit voortkomt is dat de licentiehouder de samenwerking in de streek actief opzoekt. In het volgende kader leest u een toelichting over dit streven.

NLPO:

In overleg met de VNG, het ministerie van OCW en de lokale stakeholders hebben de lokale omroepen in de periode 2016 - 2017 een landkaart opgesteld die leidend is bij de omvorming van de huidige circa 230 (per 1-1-2022) individuele omroepen naar ongeveer 80 gefuseerde of samenwerkende lokale 'streekomroepen' met een verzorgingsgebied van gemiddeld iets meer dan 200.000 inwoners.

De schaalvergroting heeft belangrijke voordelen: het verzorgingsgebied sluit beter aan bij de leefomgeving van de burger. Door samen te werken kunnen lokale omroepen voor meerdere gemeenten het media-aanbod verzorgen. Daarmee wordt het afzetgebied vergroot, de journalistieke kwaliteit versterkt en de financiële armslag verbeterd. Door zich te richten op de streek in plaats van een enkele gemeente kunnen omroepen meer continuïteit en professionaliteit bieden dan de huidige 230 versnipperde (kleinschalige) initiatieven. Zo kan meer geld vrijgemaakt worden voor het maken van lokale content.

Samenwerking of fusie maakt het bovendien makkelijker om betaalde professionele coördinatie en ondersteuning te regelen. Het verweven van de algemene organisatie en het bundelen van voorzieningen, technische faciliteiten en nieuwsredacties van de omroepen levert financiële armslag. Er kan met professionelere apparatuur worden gewerkt die meer mogelijkheden biedt en efficiënter kan worden benut.

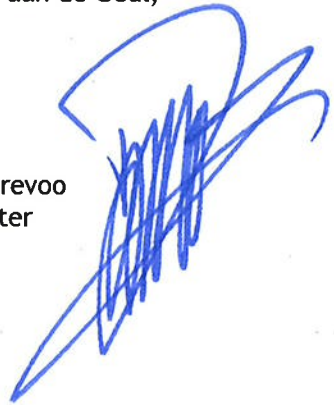
11. Bijlagen

Het verzoek tot een Advies aanwijzing lokale publieke media-instelling en de bijbehorende stukken van de aanvrager zijn beschikbaar via de griffie.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 29 augustus 2023;

Gehoord de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen de dato 25 september 2023;

Besluit:

- Aan het Commissariaat voor de Media een voorkeursadvies uit te spreken voor de aanwijzing van de Stichting Lokale Omroep Valkenburg (SLOV) als lokale publieke media-instelling omdat:
 - De SLOV voldoet aan de minimale eisen die in de Mediawet worden gesteld.
 - Het programmabeleid bepalend orgaan (pbo) representatief is voor Valkenburg aan de Geul.
 - De SLOV zich heeft geëngageerd aan de aanvullende voorwaarden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 9 oktober 2023.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter

